

Borås den 1 april 2022

Högsta domstolen

HÖGSTA DOMSTOLEN
R 14

INKOM: 2022-04-01
MÅLNR: Ö 2071-22
AKTBIL: 6

Neo Barsoum Barstedt ./ Sveriges Advokatsamfund

ang. **uteslutning**

Som ombud och försvarare för Neo Barsoum Barstedt (Neo) får jag till komplettering av hans överklagande framställa följande.

GRUND

Det föreligger inte sådana synnerligen försvårande omständigheter som medför att Neo får uteslutas ur Advokatsamfundet (jfr 8:7 st 2 RB).

UTVECKLING AV GRUNDER

Disciplinnämnden ”nämnden” har i sitt beslut, meddelat 26 februari 2022, konstaterat att Neo i åtta ärenden brutit med god advokatsed.

Neo överklagar inte beslutet i samtliga ärenden utan i de delar som redovisas nedan.

Ärende D-2021/0160

Utredningen visar att Neo i en kostnadsräkning till *tingsrätt I* lämnat felaktiga uppgifter om utfört arbete och nedlagd tid. Neo har emellertid korrigerat uppgifterna och förklarat på vilket sätt de felaktiga uppgifterna uppstått – nämligen att uppgifterna av misstag lämnats kvar från en gammal mall.

Neo har uppgivit att han varit på häktet den 23 september. Hans uppgift har inte blivit vederlagd. Det är förekommande att häkten runt om i landet understundom missar att registrera inpasseringar av besökare. Inte minst gäller detta när försvarare kommer på s.k. dropin-besök. Av bilagt intyg från häktet Nyköping framgår att det inte kan uteslutas att besök kan missas att antecknas och att detta då beror på den mänskliga faktorn, **se bilaga 1**.

Den omständigheten att Neo tidigare under våren erhållit disciplinära påföljder med anledning av felaktigheter (av annan karaktär) i kostnadsräkningar innebär inte att han i nu rubricerat ärende *allvarligt* har brutit mot god advokatsed. Han har rättat till uppgifterna och det misstag som har skett beror på den mänskliga faktorn d.v.s. det är fråga om oaktsamhet. Ett *allvarligt* brott mot god advokatsed bör vara förbehållet uppsåtliga förfaranden, något som alltså inte är för handen i förevarande ärende.

Vad gäller *tingsrätt II* har nämnden anfört att tingsrätten uttalat att den av Neo ingivna kostnadsräkningen varit behäftad med sådana brister och felaktigheter att hans kostnadsyrkande kommit att nedsättas. Även i denna del har nämnden funnit att Neo *allvarligt* brutit mot god advokatsed. Neos uppgift om att han nedlagt allt det arbete som redovisats i kostnadsräkningen har inte vederlagts. Att samtliga tre mål hanterats i en och samma räkning berodde på att Neo frågade domstolen om detta kunde vara en lämplig lösning, och på den frågan fick han ett jakande svar. Nämndens slutsats att kostnadsräkningen varit behäftad med brister och felaktigheter, är därmed felaktig.

I disciplinnämndens beslut *D-2018.0405* tilldelades en advokat en varning samt ålades hon att betala högsta möjliga straffavgift för att allvarligt ha åsidosatt god advokatsed såväl när det gäller innehållet i de anställningsavtal hon har använt under ett antal år som hennes agerande under handläggningen av disciplinärendet. Av intresse för Neos prövning är att advokatens kostnadsräkningar även var föremål för prövning i ärendet. Det konstaterades att advokaten under flertalet år fått sina arvodesanspråk nedsatta i vad som inte kan betecknas som annat än mycket betydande omfattning. Det kunde även konstateras att advokatens sätt att redovisa sitt arbete kunde ifrågasättas. Enligt nämndens mening fanns det utrymme för bedömningen att advokatens sätt att hantera registrerad tid, debiteringsbar tid och faktureringsbar tid var ägnad att leda till en risk att ersättning begärs för tid

som de facto inte har lagts ned. Nämnden menade att de debiteringsrutiner som förevarit föranledde åtskilliga frågetecken, men menade samtidigt att det inte gick att lämna hennes förklaringar utan avseende. Advokaten tilldelades ingen disciplinär påföljd med anledning av detta.

I disciplinnämndens beslut *D-2021.1012* tilldelades en advokat en erinran för att ha yrkat ersättning med förhöjd taxa för arbete med hänvisning till att målet orsakat en sådan bundenhet att det *dels* påverkat hans möjligheter att arbeta med andra mål, *dels* erhålla nya uppdrag. I senare skriftväxling med tingsrätten har dock advokaten angett att han arbetat med ett annat mål på en helt annan tingsrätt under perioden som förhöjd taxa för arbete yrkats. Det konstaterades att uppgiften var felaktig. Nämnden anförde att advokaten inte borde ha uttryckt sig på det sättet som advokaten gjort, vilket innebar att advokaten gjort sig skyldig till ett brott mot god advokatsed.

I disciplinnämndens beslut *D-2021.1012* hade advokaten lämnat uppenbart felaktiga uppgifter kring varför en förhöjd taxa skulle vara aktuellt i målet. Trots detta tilldelades advokaten enbart en erinran.

Mot bakgrund av disciplinnämndens ovan angivna beslut, särskilt beslutet i ärende *D-2018.0405*, är det svårt att förstå varför nämnden inte godtagit Neos förklaring. Även disciplinnämndens beslut *D-2021.1012* visar att felaktiga uppgifter i en kostnadsräkning – oavsett om felaktigheterna orsakats av uppsåt eller oaktsamhet – inte är en överträdelse av allvarlig art.

D-2021/2261

I detta avsnitt har nämnden ansett att Neos kostnadsräkning inte varit specificerad på ett sådant sätt att tingsrätten haft möjlighet att bedöma skäligheten. Genom att Neo inte har specificerat påstådd tidsspillan för resor till tid och datum i kostnadsräkning, menar nämnden att Neo har brutit mot god advokatsed.

Neo accepterar att hans kostnadsräkning borde ha varit mer specificerad och med angivande av datum för varje åtgärd. Han har nu införskaffat och börjat använda ett tidsredovisningsprogram som heter TimeApp. Programmet redovisar även datum för de åtgärder som användaren matar in i systemet. Det bör anmärkas att Neo inte har begärt ersättning för arbete som inte är utfört. Det bör, med

beaktande av att han har vidtagit åtgärder för att förhindra att liknande frågeställningar uppstår igen, anses som förmildrande att Neo vidtagit reaktiva åtgärder till kritiken han har erhållit. Detta är något som nämnden inte har beaktat i sin bedömning.

I disciplinnämndens beslut *D-2021.1010* tilldelades en advokat en varning för att allvarligt ha brutit mot god advokatsed. Inom ramen för disciplinnämndens bedömning kunde konstateras att advokaten skickat in en kostnadsräkning. Tingsrätten fann dock att advokatens angivna tidsåtgång inte framställt som rimlig med hänsyn till uppdragets art och omfattning samt den relativt korta tid han varit förordnad som försvarare, särskilt med beaktande av att han under den tiden även arbetade med andra mål. Beslutet överklagades till hovrätten och hovrätten instämde med tingsrättens bedömning. Hovrätten ansåg vidare att det fanns brister vad gäller utformningen av advokatens arbetsredogörelse.

Nämnden konstaterade att enbart det förhållandet att en domstol inte godtar en advokats ersättningsyrkande i ett brottmål inte kan läggas till grund för att yrkandet inte skulle vara grundat på faktiskt nedlagd tid eller att det av andra skäl skulle vara oskäligt. Detta gäller även om domstolen vid sin bedömning har krävt en mera preciserad och utförlig arbetsredogörelse för att vid sitt fastställande av ersättningen kunna godta yrkandet.

Utredningen kunde inte visa att advokaten i sin roll som offentlig försvarare hade brutit mot god advokatsed genom att framställa det ifrågavarande yrkandet om ersättning i sig. Nämnden anförde att advokaten kunde varit mer utförlig i sin arbetsredogörelse till domstolen. Vidare kunde nämnden konstatera att det framgått av utredningen i målet att advokaten angett att han ”varit heltidssysselsatt” med målet, under en period då han samtidigt lagt ned betydande arbete i en helt annan tingsrätt. Advokaten ansågs således ha agerat missvisande. Härigenom kunde nämnden fastslå att advokaten allvarligt brutit mot god advokatsed.

Det som är särskilt anmärkningsvärt var att nämnden ansåg att utredningen inte kunde visa att advokaten i sin roll som offentlig försvarare hade brutit mot god advokatsed genom att framställa det ifrågavarande yrket om ersättning i sig, detta trots att domstolen inte ansåg att arbetsredogörelsen i kostnadsräkningen varit tillräckligt utförlig. Trots detta har nämnden gjort en annan bedömning vad

gäller Neos ersättningsyrkande, och utförligheten avseende det. Rimligen bör nämnden ha kommit fram till samma bedömning i denna fråga, d.v.s. att det inte kunnat visa att Neo brutit mot god advokatsed.

Vid bedömningen av hur specificerad en kostnadsräkning bör vara kan ledning hämtas ur rättsfallet NJA 2008 s. 223, vari Högsta domstolen menade att advokaten P.O:s kostnadsräkning saknade specificering av tidsåtgången för varje åtgärd som inte är rutinmässig. Det fanns dock en samlad redovisning av nedlagd tid, fördelad på olika typer av åtgärder. Högsta domstolen konstaterade att en mer utförlig redogörelse för de likartade arbetsmomenten eller för den tid som tagits i anspråk inte på något avgörande sätt kan ha förbättrat möjligheten att ta anställning till skäligheten av ersättningsanspråket. Bristerna i kostnadsräkningen kunde därmed inte anses inskränka möjligheten att bedöma vad som är skälig ersättning för arbete och tillsammans med övrigt tillgängligt material ansågs kostnadsräkningen ge det underlag som behövs från en prövning av yrkandet om arbetsersättning.

I NJA 1987 s. 58 ansåg Högsta domstolen att erforderligt underlag saknades för att bedöma om hela den yrkade ersättningen var skälig. Dock hade handlingarna i målet gett vid handen att uppdraget fordrat en större arbetsinsats än hovrätten antagit och 15 timmars arbete ansågs därmed skäligt.

Mot bakgrund av vad Högsta domstolen angett i dessa rättsfall är det Neos uppfattning att nämnden kommit till en felaktig slutsats när man ansett att Neo genom utformning av nu nämnd kostnadsräkning har brutit mot god advokatsed.

D-2021/2504

I detta avsnitt har nämnden anfört att Neo inte kunnat vara tillgänglig för polisförhör och slutdelgivning i den utsträckning som kunnat krävas, vilket har fördröjt utredningen och riskerat att förlänga häktetiden. På grund av detta menar nämnden att Neo brutit mot god advokatsed.

Det är korrekt att Neo begärt förlängt rådrum, vilket innebar att klienten behövde vara fortsatt frihetsberövad i ytterligare viss tid. Begäran om ytterligare rådrum skedde emellertid i samråd med klienten. Anledningen till att Neo begärde förlängt rådrum var att han i egenskap av försvarare behövde mer tid för att vidta utredningsåtgärder under förundersökningen. Neo hade tagit del av

förundersökningen men begärde att få ut videoklipp i syfte att visa klientens oskuld. Detta vägrade emellertid polisen att tillhandahålla försvaret. Försvaret fick dock tillgång till material inför hovrättsförhandlingen, vilket medförde att klienten frikändes. Det ankommer på en försvarare att försvara sin klient med nit och omsorg, något som Neo har gjort. Enbart det faktum att klienten behövt sitta frihetsberövad under en längre tid ska inte medföra att Neo anses ha begått ett brott mot god advokatsed. Särskilt inte när den åtgärd som försvaret begärt men förvägrats att få tillgodosedd, och som lett till det förlängda rådrummet, slutligen visat sig leda till att klienten frikänts.

D-2021/2736

Slutligen har Nämnden i detta avsnitt anmärkt på att Neo låtit sig substitueras av två olika biträdande jurister vid en fyra dagar lång huvudförhandling i tingsrätten. Nämnden konstaterar att Neo inte borde ha tagit på sig ett nytt omfattande uppdrag, när han redan vid antagandetidpunkten borde ha insett att det förelåg en påtaglig risk för att han inte skulle ha tid att handlägga uppdraget på ett godtagbart sätt, utan istället låta sig substitueras av relativt oerfarna biträdande jurister. Han ansågs således ha brutit mot god advokatsed. Det ska i sammanhanget konstateras att domstolen tillåtit substitution, så frågan rör endast om de biträdande jurister som substituerat haft erfarenhet nog för uppdraget.

De biträdande juristerna var erfarna nog att hantera målet. De har jobbat på renodlade brottmålsbyråer och har således byggt upp en erfarenhet som vissa advokater knappt besitter. Argumentet att en av de biträdande juristerna inte ställt någon fråga till den till talade i samband med att denne förhördes är märkligt. Det är inte ovanligt att erfarna advokater avstår från att ställa frågor i sin egenskap som såväl försvarare som målsägandebiträde. Givetvis är detta situationsanpassat, d.v.s. det erfarna målsägandebiträdet ställer sig alltid frågan om det finns behov av att ställa någon ytterligare fråga efter det att åklagaren slutfört sitt förhör. Det faktum att den biträdande juristen inte ställt någon fråga visar alltså inte att hon var för oerfaren för uppdraget, möjligen indikerar detta istället det omvända. Det är allmänt vedertaget att brottmålsbyråer i vissa fall måste använda substitution för att kunna bedriva sin verksamhet. Det är vanligt att domstolarna bokar ut dagar utan att kolla med advokaten om dagen passar med hens schema. Dessutom är det fullkomligt omöjligt för Neo att kunna förutse framtiden på det sättet som nämnden gör gällande. Det resonemang som förs av nämnden är inte logiskt. Om domstolarna bokar ut dagar trots att det förordnade målsägandebiträdet inte kan närvara

under dagarna, finns ingen existentiell möjlighet för Neo att kunna planera sin verksamhet. Substitution har således varit det enda alternativet. Denna incident bör således inte betraktas som ett brott mot god advokatsed.

ÖVRIGT

Om Högsta domstolen skulle finna att Neo har begått de brott mot god advokatsed som görs gällande, är det snarare aktuellt att tilldela honom en varning förenad med högsta möjliga straffavgift. De ärenden som Neo lyft fram och argumenterat kring i detta överklagande ska bedömas mildare än vad nämnden gjort. De tidigare avgöranden från nämnden som Neo lyft fram visar att det finns goda skäl för en mildare bedömning, d.v.s. att även om Högsta domstolen finner att Neo brutit mot god advokatsed i de nu nämnda fallen ska de i likhet med hur nämnden argumenterat tidigare inte medföra att hans agerande utgjort grova brott mot god advokatsed. Även de avgöranden från Högsta domstolen som redovisats stödjer denna uppfattning.

Vidare bör Högsta domstolen ta hänsyn till att Neo haft en övermäktig arbetssituation och att detta kan ha lett till att han av oaktsamhet kommit att begå vissa misstag, att han lärt sig av sina misstag och därför i syfte att inte begå samma misstag igen har skaffat sig ett tidsredovisningsprogram, samt anställt en sekreterare, att han inte längre åtar sig tvistemål samt att hans mående under lång tid varit dåligt på grund av att [REDACTED] varit svårt sjuk i cancer. Vad gäller [REDACTED] mående kan Högsta domstolen informeras om att [REDACTED] tyvärr avled under lunchuppehållet den första dagen som Neo inställde sig till sammanträde hos nämnden. Det sammanträdet fick därför avbrytas och återupptas vid ett senare tillfälle. Vad Neo anfört rörande [REDACTED] mående visade sig alltså vara sant. [REDACTED] hade då varit allvarligt sjuk under lång tid och Neo berättade under sammanträdet hos nämnden att detta påverkat honom även i sitt arbete och att det har satt spår på hans förmåga till koncentration. Visst slarv kan alltså hänföras till detta hans dåliga mående. Sammantaget menar Neo att nu nämnda omständigheter ska tillmätas betydelse i förmildrande riktning.

Vid en sammantagen bedömning föreligger därför inte sådana synnerliga skäl som krävs för att Neo ska kunna uteslutas jml 8:7 st. 2 RB. Nämndens beslut ska därför ändras på så sätt att Neo inte ska uteslutas utan istället tilldelas en varning, som kan förenas med straffavgift. Det ska också påpekas att möjligheten till straffavgift kan användas i de fall där uteslutning i princip är obligatorisk men där

ADVOKATERNA

HURTIG & PARTNERS

Lilla Brogatan 7
503 30 Borås
010-26 35 000

Stampgatan 20B
411 01 Göteborg
010-26 35 000

Båthusgatan 9
252 67 Helsingborg
010-26 35 000

Skeppsbron 5
211 20 Malmö
010-26 35 000

Kungsbroplan 2
112 27 Stockholm
08 - 662 44 44

Åkerssjövägen 10
461 53 Trollhättan
010-26 35 000

Museigatan 2
451 50 Uddevalla
010-26 35 000

Klostergatan 15
703 61 Örebro
010-26 35 000

förmildrande omständigheter gör att uteslutning inte kan komma i fråga. Vidare kan straffavgift tillgripas i situationer när varning kan meddelas men omständigheterna är synnerligen försvårande. Att utesluta Neo är en alltför långtgående åtgärd mot bakgrund av de anklagelser som gjorts gällande mot honom.

BEVISNING

- Neo åberopar samma bevisning som framlagts vid handläggningen hos Advokatsamfundet.
- Neo förbehåller sig rätten att inkomma med ytterligare bevisning vid ett senare tillfälle.

Som ovan



Björn Hurtig